

REGELING MASTERPROEF I/ONDERZOEKSSEMINARIE EN MASTERPROEF (II) IN DE OPLEIDING MASTER OF SCIENCE IN DE PSYCHOLOGIE EN EDUCATIEVE MASTER-NA-BACHELOR IN DE GEDRAGSWETENSCHAPPEN: PSYCHOLOGIE

(goedgekeurd door de opleidingscommissie psychologie van 24 augustus 2021 en door de
faculteitsraad van 8 september 2021)

I. SITUERING

De masterproef wordt beschouwd als de bekroning van een wetenschappelijke opleiding. De masterproef moet laten zien waartoe de student aan het einde van de opleiding in staat is en toont met andere woorden het beste van het kunnen van de student. Om een onderzoek ten gronde te kunnen uitvoeren, en aldus een kwaliteitsvolle masterproef te kunnen uitwerken, kiest de opleiding er voor om het masterproeftraject over beide masterjaren te spreiden. Met het opleidingsonderdeel *Masterproef I/Onderzoeksseminarie*¹ wordt een belangrijk gedeelte van het werk van de masterproef in het 1^e jaar gelegd. Het grootste gedeelte van de uitwerking is gereserveerd voor het opleidingsonderdeel *Masterproef (II)* in het 2^e masterjaar. De twee opleidingsonderdelen omvatten respectievelijk 4 en 20 studiepunten.

Onderhavige tekst schetst op een gedetailleerde wijze de regels die de opleidingscommissie wenst te hanteren bij de opleidingsonderdelen *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* en *Masterproef (II)*. De regels stipuleren niet alleen wat van de studenten hieromtrent verwacht wordt, maar zetten ook uiteen wat van promotoren, copromotoren en begeleiders wordt verwacht.

II. DOEL

De masterproef is het eindproduct van een door de student uitgewerkt onderzoeksproject, waarin de student op een zelfstandige en creatieve wijze een wetenschappelijk onderzoek uitvoert met betrekking tot een onderwerp in het domein van de opleiding Psychologie. De masterproef heeft als sluitstuk van de opleiding als doel om zo een toetsing toe te laten van de vooropgestelde opleidingscompetenties. Dit project wordt gerealiseerd in de

¹ De masterproef is een geschreven werkstuk. In de afstudeerrichtingen Bedrijfspsychologie en Personeelsbeleid en Theoretische en Experimentele Psychologie en in de opleiding Educatieve Master in de gedragswetenschappen, afstudeerrichting psychologie heten de opleidingsonderdelen die betrekking hebben op de masterproef respectievelijk Masterproef I en Masterproef II. In de afstudeerrichting Klinische Psychologie heten de opleidingsonderdelen respectievelijk Onderzoeksseminarie en Masterproef.

opleidingsonderdelen *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* en *Masterproef (II)*. In *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* wordt een gedeelte van het project gerealiseerd. Dit behelst een gedeelte dat met de promotor wordt afgesproken en dat wordt afgeleverd onder de vorm van een paper. In het opleidingsonderdeel *Masterproef (II)* wordt het volledige project uitgewerkt en neergeschreven in een bondig wetenschappelijk rapport dat qua vorm en stijl overeenkomt met een wetenschappelijk artikel in de relevante vakliteratuur.

Aangezien masterproeven zich vaak situeren binnen lopend onderzoek van promotoren, is het van belang duidelijke afspraken te maken wat betreft vertrouwelijkheid en auteursrecht. Daartoe ondertekent elke student bij de start van het masterproefproces de “éénzijdige verklaring van vertrouwelijkheid en overdracht van rechten”, volgens de procedure zoals beschreven op <http://www.ugent.be/pp/nl/diensten/fdo/masterproef>.

III. CONCEPT

De masterproef moet bestaan uit ofwel systematisch kwalitatief of systematisch kwantitatief onderzoek, en moet methoden hanteren die in de opleiding Psychologie gedoceerd worden. Gezien het doel van de masterproef, en gezien de competenties die in de opleiding nagestreefd worden, moet elke masterproef een systematische analyse inhouden van metingen van gedrag, emotionele beleving, cognitieve verwerking of andere mentale processen. Bij de verwerking van deze gegevens moet de betrouwbaarheid en validiteit ervan, als representatie van de bestudeerde concepten en processen, voldoende worden aangetoond. Deze systematische analyses moeten gebaseerd zijn op kwantitatieve of kwalitatieve gegevens die origineel verzameld werden, of afgeleid werden uit kwantitatieve of kwalitatieve gegevens die reeds gepubliceerd werden in wetenschappelijke bronnen opgenomen in het Web of Science, of in het Vlaams Academisch Bibliografisch Bestand voor de Sociale en Humane Wetenschappen. Studenten dienen duidelijk aan te geven of en hoe ze hun gegevens zelf verzamelden, dan wel of ze deze verworven hebben via derden. Indien gegevens verworven werden via derden moet de student duidelijk beschrijven hoe groot de eigen inbreng was. Indien de gegevens afgeleid werden uit reeds gepubliceerde bronnen moet duidelijk beschreven worden welke methode en criteria voor de selectie en verwerking van deze gegevens gehanteerd werd.

Elke masterproef dient de formulering en toetsing van onderzoekshypothesen, of de formulering en systematische analyse van gegevens met betrekking tot onderzoeksvragen te bevatten. Deze systematische toetsing of analyse van onderzoeksgegevens mag gebeuren aan de hand van zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden die in de opleiding Psychologie gedoceerd worden. Elke masterproef dient een nauwkeurige beschrijving en motivering te bevatten van de gekozen onderzoekstechnieken en –methoden.

Een masterproef kan niet louter een conceptuele of theoretische analyse van (wetenschappelijke) literatuur zijn. Elke masterproef dient wel een literatuurstudie te bevatten, waarin de beschikbare wetenschappelijke bevindingen in het betreffende domein samengevat en kritisch geanalyseerd worden, en gerelateerd worden aan de geformuleerde onderzoekshypothesen en/of -vragen.

De systematische analyse van kwantitatieve of kwalitatieve gegevens kan verschillende doelen dienen. Enerzijds kan de masterproef erop gericht zijn bestaande theorieën of modellen te toetsen. Zowel fundamentele als op praktijk gerichte vraagstellingen of hypothesen kunnen

hierbij aan de orde komen. Anderzijds kan de masterproef zich tot doel stellen informatie te verzamelen die bijdraagt tot de ontwikkeling of formulering van nieuwe hypothesen, theorieën of modellen, die opnieuw zowel op fundamentele als praktische vraagstellingen gericht kunnen zijn. De masterproef kan tevens gericht zijn op de ontwikkeling van een nieuw onderzoeksinstrument, voor zover de masterproef aan bovenstaande voorwaarden voldoet (en dus ook een systematische analyse van kwantitatieve/kwalitatieve gegevens, en toetsing van onderzoekshypothesen, of systematische analyse van gegevens met betrekking tot de onderzoeksvragen omvat). Alle analyses van gegevens in een masterproef dienen door de student zelf uitgevoerd te worden.

IV. PROCEDURELE AFSPRAKEN

Een masterproef is een werkstuk dat door de student wordt gerealiseerd. Deze inspanning kan echter slechts tot succes leiden indien aan een aantal **randvoorwaarden** is voldaan met betrekking tot de keuze en afbakening van het project en de ondersteuning en begeleiding vanwege een ervaren team. Wegens het grote aantal studenten in de opleiding Psychologie heeft de opleidingscommissie geoordeeld dat de procedure voor het opstarten van het masterproefproject zo moet ingericht worden dat op een optimale wijze aan deze randvoorwaarden wordt beantwoord. Hiertoe werd een procedure opgezet die hierna wordt beschreven.

1. De begeleiding

Elk ZAP-lid (= professor) binnen de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen kan als **promotor** optreden. Ook postdoctorale AP- en WP-leden die tot de faculteit behoren kunnen als promotor optreden indien zij de begeleiding effectief op zich nemen.

Elk ZAP-lid, postdoctorale AP- en WP-lid van de universiteit (dus ook binnen de faculteit) met expertise in het domein van de masterproef, kan optreden als **copromotor**. Een promotor die de universiteit verlaat vooraleer de masterproef is afgewerkt, kan blijven optreden als copromotor.

Om de kwaliteit van de begeleiding op peil te houden, wordt een beperking opgelegd op het aantal masterproeven dat in het 1e en 2e masterjaar samen door één enkele promotor kan worden begeleid: **elk ZAP-lid kan in het 1e en het 2e masterjaar samen voor ten hoogste 40 masterproeven als promotor of copromotor fungeren. Elk postdoctoraal AP- en WP-lid kan in het 1e en het 2e masterjaar samen voor ten hoogste 10 masterproeven als promotor of copromotor fungeren.**

2. De keuze van een onderwerp

Om de begeleiding van de masterproeven zo optimaal mogelijk te laten verlopen, is het wenselijk dat de masterproefonderwerpen zoveel mogelijk aansluiten bij de expertisedomeinen van de promotoren en begeleiders. Daartoe is het nodig dat de masterproefonderwerpen en themata die hieraan beantwoorden door de promotoren zelf worden aangereikt. Het is de studenten ook toegestaan bij een promotor die daarvoor openstaat, een plan van aanpak voor een eigen onderwerp in te dienen. Het plan van aanpak wordt ingediend ruim voor de hieronder beschreven procedure van start gaat en meestal in de eerste week van het academiejaar, zodat de student alsnog in de mogelijkheid is om deel te nemen aan deze procedure wanneer het eigen onderwerp niet kan worden uitgevoerd.

Hier wordt alleen het verloop van de procedure beschreven: de exacte timing van alle stappen wordt jaarlijks bepaald in de facultaire kalender en op de FDO website. De procedure verloopt zoveel mogelijk elektronisch.

In een eerste fase worden de masterproefonderwerpen van de diverse betrokken promotoren en vakgroepen gecentraliseerd bij de FDO. Voor elk aangeboden onderwerp wordt een tentatieve titel, de taal, een abstract van maximaal 200 woorden, informatie over de promotor (en eventueel copromotor en begeleider), het type onderzoek, en de beschikbaarheid van onderzoeksdata vermeld.

1. De FDO stelt deze onderwerpen beschikbaar aan de studenten.
2. Onmiddellijk na deze terbeschikkingstelling is er een “dode periode” waarin de studenten nog geen keuze kunnen maken, maar waarin ze wel toelichting kunnen vragen en zelf opzoeken doen over de aangeboden onderwerpen waarvoor ze interesse hebben.
3. Op een vooraf bepaalde datum aan het einde van de dode periode maken de studenten vijf keuzes bekend aan de FDO. De keuze van de studenten is niet gebonden aan een afstudeerrichting en hangt niet samen met de stage of met één of ander specifiek opleidingsonderdeel.
4. Aan het einde van de keuzeperiode wordt een random toewijzing gedaan, zo veel mogelijk rekening houdend met de voorkeuren van de student.
5. Voor studenten aan wie na deze ronde nog geen masterproeftitel werd toegewezen, wordt een tweede ronde georganiseerd volgens hetzelfde schema. Voor wie dan nog overblijft, is er ook een derde ronde.
6. Wanneer een promotor de mogelijkheid biedt om twee of meer studenten een geassocieerde masterproef rond een gemeenschappelijk onderwerp te laten kiezen (met overlappend werk, zoals bijvoorbeeld de data-inzameling), dienen een aantal vereisten in acht genomen te worden. Ten eerste dient elke student afzonderlijk een unieke masterproef in, op basis waarvan hij/zij dan ook individueel wordt geëvalueerd. Ten tweede moet in de masterproef expliciet aangeduid worden welke onderdelen overlappen met de geassocieerde masterproef van de collega-student(en) waarmee samengewerkt werd (bijv. gezamenlijke dataset, procedure, analyse-sectie, ...). De promotor maakt aan de FDO kenbaar welke masterproeven geassocieerd zijn, zodat deze zoveel mogelijk door dezelfde commissaris kunnen geëvalueerd worden, en potentieel vermoeden van plagiaat vermeden wordt.
7. De student dient de definitieve titel en de taal van de masterproef, alsook de naam van de promotor en eventuele copromotor in te geven in Oasis uiterlijk op de deadline die door de FDO gesteld wordt.

3. Het contract met de promotor

Tussen de student enerzijds en de (co-)promotor en anderzijds bestaat er minstens een informeel werkcontract betreffende onderwerp, werkwijze, begeleiding en feedback. Indien de gemaakte afspraken niet worden nageleefd, heeft elke partij het recht de overeenkomst op te zeggen. Wanneer de promotor het contract opzegt, kan de student bij de facultaire of institutionele ombudspersoon terecht. In dat geval kan de student de lijst met onderwerpen die nog niet zijn toegewezen, raadplegen en contact opnemen met een promotor. *Van bij de start van het masterproefproject verbindt de student zich ertoe kennis te hebben genomen van de deontologische code van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen en het project uit te voeren in overeenstemming met deze code.*

Zowel in het kader van *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* als van *Masterproef (II)* geschiedt de begeleiding op een individuele basis of gedeeltelijk in kleine groepen. Deze begeleiding is

de verantwoordelijkheid van de promotor in samenspraak met de copromotor. De dagdagelijkse begeleiding kan worden verricht door een AAP- of WP-lid in de rol van begeleider. De eindverantwoordelijkheid voor het begeleidingsproces berust echter bij de promotor. Deze verantwoordelijkheid kan niet worden gedelegeerd aan de begeleider of aan een AAP- of WP-lid.

Van de student wordt bij de realisatie van het project binnen de opleidingsonderdelen *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* en *Masterproef (II)* een grote mate van **zelfstandigheid** verwacht. Dit geldt voor alle onderdelen van het project: het zoeken van de relevante literatuur, de uitwerking van de probleemstelling en de onderzoeksvragen, het opzetten van het onderzoek, het analyseren van de data en het rapporteren van de bevindingen, het uitwerken van een masterproeffekst, de formulering van de conclusies, De student is verantwoordelijk voor het opstellen en aanhouden van een strikte timing en hij/zij neemt zelf initiatief voor contacten met de (co-)promotor en/of begeleider.

Van de promotor (en de medewerkende begeleider) wordt verwacht dat hij/zij de student begeleidt, ondersteunt en aanmoedigt bij het realiseren van de masterproef. Dit wil zeggen dat de promotor / begeleider suggesties en adviezen formuleert in elk stadium van de realisatie, zoals bijv. het geven van tips voor het vinden van relevante literatuur, het kritisch bespreken van de ingebrachte voorstellen en teksten. De promotor / begeleider dient er ook over te waken dat de student discretie aan de dag legt in zijn / haar contacten met proefpersonen en instellingen en de deontologische regels respecteert in alle fasen van het project. Voorwaarde hier is natuurlijk dat de promotor / begeleider op de hoogte gehouden wordt van alle ontwikkelingen in het masterproefproject.

Om de begeleiding zo optimaal mogelijk te laten verlopen, zorgt de promotor / begeleider ervoor op regelmatige tijdstippen beschikbaar te zijn voor de student, hetzij via een spreekuur, hetzij via persoonlijke afspraken. De promotor / begeleider draagt er ook zorg voor de ontwerpen en teksten die de student inlevert op een redelijke termijn van commentaar te voorzien en terug te bezorgen aan de student.

4. Vaststelling doelstelling Masterproef I/Onderzoeksseminarie

Op basis van overleg tussen de promotor / begeleider en de student wordt, rekening houdend met de studiefiche van het opleidingsonderdeel, *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* afgesproken welk gedeelte van het masterproefproject zal uitgewerkt worden in het kader van dit opleidingsonderdeel. Deze afspraak wordt gemaakt *op initiatief van de student na afloop van de drie keuzerondes (eind oktober van het 1e masterjaar)*. De gemaakte afspraak dient als referentie voor de beoordeling van de paper die op het einde van het 2e semester en op de datum bepaald in de facultaire kalender ingediend wordt. Minimaal zal in dit gedeelte de probleemstelling en de vraagstelling worden uitgewerkt, zal een plan, inclusief een tijdstraject, worden gemaakt voor de uitwerking van de masterproef en zal ook het onderzoeksplan reeds worden uitgewerkt en gemotiveerd.

Daarnaast moet de promotor / begeleider ook aandacht besteden aan een aantal elementen die tijdens het realiseren van een masterproefproject aan bod zullen komen. In het bijzonder dient aandacht te worden besteed aan de deontologische code van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (beschikbaar op <http://www.ugent.be/pp/nl/diensten/fdo>).

5. Verandering van onderwerp en promotor

Wijziging van onderwerp of van promotor kan enkel via een toestemming van beide betrokken partijen, en is uitgesloten na de goedkeuring van de definitieve titel door de faculteit. Voor het vastleggen van een nieuwe titel kan de student de lijst met onderwerpen die nog niet zijn toegewezen, raadplegen en contact opnemen met een promotor.

V. DE VORM VAN DE MASTERPROEF

De masterproef is een wetenschappelijk rapport of essay dat de vorm aanneemt van een tijdschriftartikel. De tekst wordt geschreven in correcte en begrijpelijke wetenschappelijke taal. Standaard wordt de masterproef in het Nederlands geschreven. De faculteitsraad geeft echter generiek de toelating om *Masterproef I/Onderzoeksseminarie* en/of *Masterproef (II)* in het Engels te schrijven, zonder dat de student hiervoor een gemotiveerde aanvraag moet doen. Indien echter een andere taal dan het Nederlands of het Engels gewenst wordt, dient een gemotiveerde aanvraag hiertoe gericht te worden tot de faculteitsraad. Het is echter zo dat een student in een Nederlandstalige opleiding nooit verplicht kan worden de masterproef in het Engels te schrijven. Indien een student de indruk heeft dat hij/zij hiertoe verplicht wordt, dan dient deze contact op te nemen met de ombudspersoon.

Voor Engelse of anderstalige vaktermen in een Nederlandstalige masterproef worden in principe de Nederlandse equivalenten gehanteerd. Omwille van de transparantie wordt afgeraden nieuwe Nederlandse termen uit te vinden wanneer een Nederlandse vertaling van een vakterm niet bestaat of niet gangbaar is.

Elke masterproef bestaat uit een titelpagina, een abstract, een korte proloog, een inhoudsopgave, een corpus en een referentielijst. Optioneel kunnen ook bijlagen worden toegevoegd. Omwille van ecologische redenen wordt de masterproef enkel elektronisch ingediend en niet meer in papieren versie.

In wat volgt, worden de vereisten voor elk van deze onderdelen kort omschreven.

1. De titelpagina/kaft

Voor de titelpagina wordt gebruik gemaakt van het daartoe voorziene 'sjabloon titelpagina', beschikbaar via de website met masterproefinformatie van de FDO (<https://www.ugent.be/pp/nl/diensten/fdo/masterproef>)

2. Het abstract

Op de eerste bladzijde van de masterproef volgt onder de titel 'Abstract' de samenvatting van de masterproef. Deze samenvatting bestaat uit 200 tot 250 woorden en schetst bondig de onderzochte problematiek, de methode en de verkregen resultaten.

3. Een korte proloog

Dit onderdeel heeft titels als 'dankwoord' of 'woord vooraf' en omvat maximum 1 pagina. Het kan vrij worden ingevuld door de student.

4. De inhoudsopgave

Dit onderdeel omvat een overzicht van de belangrijkste onderdelen van de masterproef met paginanummering.

5. Het corpus

Het corpus omvat de eigenlijke tekst van de masterproef inclusief tabellen en figuren die ingelast worden om de presentatie te verduidelijken. Het telt idealiter 12.500 tot 17.500 woorden. Net zoals bij een wetenschappelijk artikel wordt de structuur van het corpus benadrukt door de keuze van aangepaste hoofdingen. Het corpus zal meestal onderverdeeld worden in de secties *Inleiding*, *Methode*, *Resultaten*, en *Bespreking (of Discussie) en Conclusie*. In sommige gevallen, bijvoorbeeld bij de rapportering van meerdere deelstudies, kan de opbouw anders zijn.

6. Referentielijst

Na het corpus wordt onder de titel 'Referenties' een alfabetische lijst gepresenteerd van alle publicaties waarnaar in de tekst werd verwezen. Deze lijst bevat ook enkel de publicaties waaraan werd gerefereerd

7. Eventuele bijlagen

Bijlagen zijn toevoegsels bij de tekst die interessante informatie kunnen bieden voor de lezer, maar die feitelijk geen deel uitmaken van het proefschrift. De bijlagen worden daarom in principe niet betrokken in de beoordeling. Bijlagen bevatten vaak voorbeelden van materiaal die werden gebruikt in onderzoek en helpen de lezer een beter beeld te vormen van het gedane onderzoek en laten ook toe dat anderen het onderzoek op identieke wijze overdoen. Elke bijlage start op een nieuw blad met een titel en een nummer "Bijlage 1", "Bijlage 2", enz.

8. Specifieke vormvereisten

De masterproef wordt opgesteld volgens de laatst geldende richtlijnen van de American Psychological Association (APA) voor wat betreft: stijl (o.m. hoofdlettergebruik, interpunctie,...), rapportering van onderzoeksresultaten (o.m. opmaak van tabellen en figuren), citeren en refereren in de tekst en de opmaak van de referentielijst. De andere richtlijnen kunnen vrijblijvend worden gevolgd.

De masterproef (inclusief de titels) wordt gemaakt in een letterkorps van 11 of 12 punt op A4-formaat. Aan de vier zijden van het blad worden marges van ca 2,4 cm voorzien en er wordt een lijnruimte van 1,5 gebruikt. De pagina's van de masterproef dienen genummerd te worden, te beginnen bij de eerste pagina van de inleiding.

VI. **INDIENEN EN RAADPLEGING DOOR DERDEN**

De masterproef wordt elektronisch ingediend. De modaliteiten voor het indienen worden door de facultaire dienst onderwijsondersteuning kenbaar gemaakt op de facultaire website. De elektronische versie van de masterproef van geslaagde studenten, wordt aan de universiteitsbibliotheek overgemaakt ter archivering. Mits akkoord van de promotor maakt de universiteitsbibliotheek de masterproef toegankelijk via een open access-systeem.

VII. **DEONTOLOGIE**

1. Ethiek van het onderzoek

Het spreekt voor zich dat onderzoek dat in een masterproef wordt gerapporteerd, beantwoordt aan de deontologische regels inzake wetenschappelijk onderzoek zoals beschreven in het Algemeen Ethisch Protocol van de FPPW aan de UGent <https://www.ugent.be/pp/nl/onderzoek/ec/overzicht.htm#Regelsenprotocollen> Minimaal betekent dit dat de proefpersonen met respect worden behandeld en dat de proefpersonen

geïnfomeerd worden over de doeleinden en de methode van het onderzoek en dat zij (of de verantwoordelijke ouder of leerkracht) akkoord gaan om deel te nemen aan het onderzoek. Best is hierover met de promotor overleg te plegen.

2. Plagiaat

De faculteitsraad heeft in een document ondubbelzinnig vastgelegd wat verstaan wordt onder plagiaat (zie <http://www.ugent.be/pp/nl/diensten/fdo/masterproef>). Indien vermoed wordt dat een student plagiaat gepleegd heeft, wordt de procedure gevolgd die hiervoor opgenomen is in het Onderwijs- en examenreglement.

VIII. EVALUATIE

1. Evaluatie van Masterproef I/Onderzoeksseminarie

Masterproef I/Onderzoeksseminarie wordt bekroond door een paper die een gedeelte van het masterproefproject realiseert. Deze paper moet worden beoordeeld rekening houdend met de vooraf afgesproken doelstelling (zie 4.4). Enkel de promotor is bij de evaluatie betrokken, ook als er een copromotor is.

2. Evaluatie van het proces van de Masterproef (II) door de student

De student dient aan te geven wat zijn/haar bijdrage is, alsook wat de bijdrage is van de begeleid(st)er, de promotor, of een derde persoon (bijv. een andere student, in het geval van geassocieerde masterproeven) in het tot stand komen van de onderzoeksvraag, de data-verzameling en de data-analyse, door middel van het daartoe voorziene formulier dat elektronisch wordt ingediend. Dit formulier heeft als doel de commissarissen inzicht te geven in het proces dat tot de masterproef heeft geleid. Hierbij wordt de kwaliteit van het geleverde werk beoordeeld, en niet zozeer de omvang van de persoonlijke bijdrage voor deze verschillende componenten.

3. Evaluatie van de begeleiding door de student.

Bij het indienen wordt aan de student gevraagd om in het kader van de kwaliteitsbewaking een elektronisch feedbackformulier in te vullen. Daarin kan die anoniem feedback geven over de manier waarop de begeleiding door de promotor, copromotor en begeleider ervaren werd. Deze data worden aan de opleidingscommissie psychologie ter beschikking gesteld.

4. Evaluatie van Masterproef (II)

Ten behoeve van de evaluatoren werd door de opleidingscommissie psychologie een beoordelingsformulier opgesteld, dat zowel een kwantitatieve als een kwalitatieve (woordelijke) evaluatie omvat. De student kan na de proclamatie uitgebreid feedback krijgen op de *Masterproef (II)* door contact op te nemen met de promotor voor inzage in de beoordelingsformulieren van de verschillende commissarissen.

Bij de evaluatie van de masterproef wordt met de volgende aspecten rekening gehouden:

Beoordeling enkel door de (co-)promotor:

1. *Zelfstandigheid en eigen bijdrage*

- a. Vertoonde de student zelfstandigheid (o.a. zelfstandig opzoeken van bronnen en APA-regels, ...)?
- b. Toonde de student zin voor initiatief (o.a. contactname begeleider, volgen relevante seminars, samenwerken met studenten rond topic, ...)?
- c. Hoe groot was de bijdrage van de student in de totaliteit van de masterproef?

2. *Attitude*

- a. Kon de student voldoende goed samenwerken met collega's, personeel en andere betrokkenen?
- b. Kon de student adequaat interageren met cliënten en proefpersonen?
- c. Voldoet het gedrag van de student aan de gangbare ethische richtlijnen verbonden aan het beroep?
- d. Getuigde de student van motivatie en inzet doorheen het hele proces?
- e. Respecteerde de student de gemaakte afspraken (stiptheid, verantwoordelijkheidszin,...)?
- f. Vertoonde de student een constructieve houding t.o.v. feedback (o.a. aanvaardde de feedback, heeft de feedback op een zinvolle manier verwerkt in de tekst,...)?

3. *Expertiseniveau onderzoeksdomein*

- a. Worden de belangrijkste visies en stromingen in het onderzoeksdomein erkend en correct weergegeven?
- b. In welke mate wordt relevant onderzoek geciteerd? Worden alle cruciale studies geciteerd?
- c. in welke mate heeft de student zich het onderzoeksdomein eigen gemaakt (wetenschappelijke literatuur, studiedagen, online informatie, ...)?

Beoordeling door de (co-)promotor en de commissarissen

4. *Onderzoeksvraag en probleemstelling*

- a. Is de onderzoeksvraag origineel en relevant voor het vakgebied?
- b. Is de probleemstelling goed afgebakend en nauwkeurig en helder geformuleerd?
- c. Is het theoretisch, praktisch, en/of methodologisch belang van het onderzoek voldoende aangetoond?

5. *Selectie en verwerking van de literatuur*

- a. Wordt oorspronkelijk, hoogstaand en recent onderzoek geciteerd?
- b. Worden de juiste conclusies getrokken uit het literatuuroverzicht (geen overdrijving, misinterpretatie, en tendentieuze rapporteren)?
- c. Wordt de literatuur kritisch besproken (aandacht voor beperkingen, conflicterende bevindingen en onduidelijkheden)?
- d. Wordt geciteerd onderzoek op een logische en zinvolle manier georganiseerd tot een eigen synthese en tekst?
- e. Worden alle relevante variabelen en theoretische concepten opgenomen in het onderzoek, verantwoord, gedefinieerd, en afgebakend van verwante begrippen?
- f. Worden de verwachte relaties tussen de verschillende variabelen besproken en voldoende gespecificeerd (bv. vorm van de interacties)?

6. *Methodologie*

- a. Werde keuze voor kwantitatief dan wel kwalitatief onderzoek voldoende gemotiveerd?
- b. Is de gekozen steekproef en onderzoekssetting aangepast aan de onderzoeksvraag en het onderzoeksdesign?
- c. Worden steekproef en onderzoekssetting adequaat beschreven en verantwoord (bv. wordt beschreven hoe deelnemers gerekruteerd en geselecteerd zijn)?
- d. Wordt het onderzoeksopzet verantwoord en is het aangepast aan de specifieke onderzoeksvragen en/of -hypothesen?
- e. Kunnen de metingen of gegevens leiden tot betrouwbare en valide representaties van de bestudeerde concepten?
- f. Is het gekozen onderzoeksopzet zo opgevat dat mogelijke bedreigingen voor de interne en externe validiteit in de mate van het mogelijke onder controle worden gehouden, rekening houdend met wat voor kwantitatief of kwalitatief onderzoek in de opleiding gedoceerd wordt? Is de verhouding tussen interne en externe validiteit aanvaardbaar?

Voor kwantitatief onderzoek:

- a. Worden de gekozen constructen op aanvaardbare wijze geoperationaliseerd?
- b. Wordt de betrouwbaarheid en validiteit van de gebruikte metingen voldoende aangetoond?

Voor kwalitatief onderzoek:

- a. Zijn methode en steekproef geschikt voor een verdiepend begrip van het bestudeerde fenomeen?
- b. Laat de gekozen methodologie toe om de gekozen constructen op aanvaardbare wijze te onderzoeken (bv. zijn de interviewdata voldoende informatief in functie van de onderzoeksvraag)
- c. Wordt de context van het bestaande onderzoek voldoende omschreven met het oog op toepasbaarheid in ander onderzoek en andere settings (bv. klinische praktijk)

7. *Data-analyse*

- a. Is de analysemethode geschikt (niet te complex of te eenvoudig) om een antwoord te verkrijgen op de geformuleerde onderzoeksvragen en/of hypothesen?
- b. Worden de verschillende stappen in de (kwantitatieve of kwalitatieve) data-analyse voldoende omschreven en gemotiveerd?

Voor kwantitatief onderzoek:

- a. Getuigen de analyses van inzicht in de belangrijkste statistische assumpties (bv. power, meetniveau, (on)afhankelijkheid van metingen,...) ?
- b. Wordt gebruik gemaakt van geschikte significantieniveaus en analysetechnieken om Type-I en II-fouten in de mate van het mogelijke te vermijden?

Voor kwalitatief onderzoek:

- a. Wordt de precieze interpretatieve methode geëxpliciteerd en wordt, indien van toepassing, het theoretisch kader van waaruit data wordt geïnterpreteerd voldoende duidelijk gemaakt?

- b. Wordt duidelijk aangegeven hoe van ruwe data wordt overgegaan naar thema's en uiteindelijke resultaten?
- c. Wordt aangegeven hoe de betrouwbaarheid en de validiteit van de interpretaties werd verzekerd?
- d. Wordt de diversiteit in het ruwe materiaal voldoende besproken (bv. aandacht voor extreme gevallen, aandacht voor contradictorische gegevens)?

8. *Rapportering resultaten*

- a. Worden de resultaten zo volledig mogelijk en op een overzichtelijke, consistente en logische wijze gerapporteerd?
- b. Worden alle eventuele transformaties op de ruwe data adequaat beschreven?
- c. Wordt de juiste conclusie gerapporteerd op basis van de uitgevoerde analyse?

Voor kwantitatief onderzoek:

- a. Worden beschrijvende gegevens (gemiddelde, standaarddeviatie, intercorrelaties, ...), p -waarden en effect sizes gerapporteerd?
- b. Omvat de rapportering aangepaste tabellen, figuren, en grafieken om de verkregen resultaten te verduidelijken?

Voor kwalitatief onderzoek:

- a. Worden bevindingen goed gedocumenteerd vanuit de ruwe data (bv. worden voldoende citaten uit het materiaal gebruikt, is er voldoende oog voor detail en complexiteit in de data)?
- b. Wordt een coherente interpretatie gegeven die het beschrijvende niveau overstijgt (bv. worden thematische patronen en samenhangen voldoende beschreven)?
- c. Worden ruwe data correct gekoppeld aan de bestudeerde theoretische constructen?

9. *Discussie en conclusies*

- a. Worden de conclusies correct afgeleid van het onderzoeksopzet en de analyse van de data?
- b. Worden de bevindingen teruggekoppeld naar de oorspronkelijke onderzoekshypothesen en/of – vragen en de doelstelling van de studie?
- c. Wordt subjectieve interpretatie van de resultaten duidelijk gescheiden van een objectieve samenvatting van de bevindingen?
- d. Worden de bevindingen in het licht van andere studies besproken, in een bredere context geplaatst en wordt er voldoende aandacht gegeven aan theoretische en/of praktische implicaties van de bevindingen?
- e. Wordt er voldoende aandacht besteed aan alternatieve interpretatiewijzen en afwijkende of onverwachte bevindingen?
- f. Worden de beperkingen en tekorten van de studie op realistische en kritische wijze besproken?
- g. Worden zinvolle richtingen voor verder onderzoek geformuleerd (bv. toepasbaarheid van de resultaten)?

10. *Opbouw en structuur*

- a. Is er sprake van een heldere en logische opbouw van de masterproef en de onderdelen ervan?

- b. Is er een duidelijke samenhang tussen de verschillende onderdelen?
- c. Is elk onderdeel evenwichtig opgebouwd en duidelijk gestructureerd?
- d. Volgt de masterproef de opbouw van een wetenschappelijk artikel (inleiding, methode, resultaten, discussie, referenties) ?

11. Presentatie

- a. Is er een correct professioneel en wetenschappelijk taalgebruik, aangepast aan het heersend discours in het vakdomein en is het geheel vlot leesbaar?
- b. Is de masterproef typografisch goed verzorgd?
- c. Voldoet de masterproef aan de opgelegde vormvereisten (APA-stijl inzake citeren, referenties, figuren en tabellen, omvang en vorm,...)?

12. Ethiek, deontologie en datamanagement

- a. Voldoet het gedrag van de student aan de gangbare ethische richtlijnen verbonden aan het beroep?
- b. Handelde de student conform de ethische normen, gangbaar voor dit onderzoek en in de faculteit (<https://www.ugent.be/pp/nl/onderzoek/ec#Regelsenprotocollen>), en wordt dit voldoende beschreven?
- c. Werd waar nodig informed consent toegepast?
- d. Werd inbreng van derden (hulp bij bepaalde delen, gebruik van data en materiaal van derden, etc.) correct vermeld?
- e. Is de omgang met de data conform de gangbare gebruiken voor dit soort onderzoek, en werd dit voldoende beschreven?

13. Bijkomend commentaar

Het geven van bijkomend commentaar is verplicht. Indien een masterproef uitzonderlijk slecht of goed wordt beoordeeld, wordt hiervoor best een afzonderlijke argumentatie voorzien. Bij een negatieve beoordeling kan meer gedetailleerde commentaar de student helpen bij de eventuele herwerking van de masterproef. Ziet de beoordelaar eventueel een mogelijkheid tot publicatie van de masterproef? Welke stappen/revisies dienen hiervoor eventueel overwogen te worden?

IX. Referenties

- Anonymous. (1993). Editorial. Article review checklist: A criterion checklist for reviewing research articles in applied psychology. *Personnel Psychology*, 46, 706-718.
- APA (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7th ed.). American Psychological Association (APA).
- Bern, D.J. (1995). Writing a review article for Psychological Bulletin. *Psychological Bulletin*, 118, 172-177.
- Cone, J.D., & Foster, S.L. (1997). *Dissertations and theses from start to finish: Psychology and related fields*. APA.
- Cooper, H.M. (1989). *Integrating research: A guide for literature review* (2 ed.). Sage.